

תחום שבת בין ברוקלין למנהטן

שוע"ר סי' שצו

ד' השובת בעיר כל העיר נחשבת כד' אמות, אע"פ שאינה מוקפת מחיצות כהלכתן, כגון שיש בה פרצות הרבה במילואן, וביותר מעשר, דהואיל ובתי העיר מובלעים בתוך שבעים אמה ושירים של זה הרי כולם כדירה אחת.

שוע"ר סי' שצח

ב' וכן עיר שאינה מוקפת חומה חלקה אלא בתים סמוכים ומחוברים ויש בית נכנס לתוך העיר יותר מחבירו או יוצא ובולט מן העיר יותר מחבירו וכן עיר המוקפת לה חומה ואין כל החומה ישרה אלא יש בה מקומות בולטין ממנה רואים כאלו חוט מתוח על פני כולה כנגד מקום החיצון הבולט ממנה ומודד מן החוט ולחוץ אלפים.

ו' כל בית דירה שהוא יוצא מהעיר, אף על פי שאין דרים בו עתה אלא שהוא ראוי לדירה, שיש בו ד' אמות על ד' אמות, אם אין בינו ובין העיר אלא ע' אמה ושירים שהם ב' שלישי אמה ועוד משהו, שזהו שיעור צלע אחד מצלעות בית סאתים המרובעות ממש, הרי זה מצטרף לעיר ונחשב ממנה, וכשמודדין לה אלפים אמה מותחים חוט על פני כל רחבה חוץ לבית דירה זה, ומשם מודדים לה אלפים אמה.

ז' היה בית קרוב לעיר [ב]ע' אמה, ובית שני קרוב לראשון בע' אמה, ובית ג' קרוב לב' בע' אמה, וכן עד מהלך כמה ימים, הרי הכל כעיר אחת, וכשמודדים מודדים מחוץ לע' אמה מבית האחרון.

ח' כל בית שאינו עשוי לדירה, אם דרים בו מצטרף לעיר אם הוא בתוך שבעים אמה ושירים לעיר, כגון ... גשר שיש בו דירה להמוכס כגון שיש לו כתלים תחתיו אלא שהכיפה חלולה ויש בכתלים פילוש שיעברו שם המים והמוכס דר בכתלים אלו ... ואם יש בנין על פני המערה, הרי כל המערה חשובה דירה על ידי בנין שעל פיה, ואין מתחילין למדוד אלא מסוף המערה, אם הבנין הוא בתוך שבעים אמה לעיר.

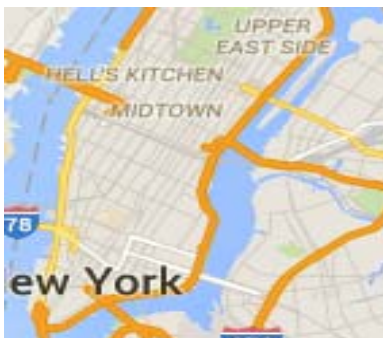
יא' היו ב' עיירות זו סמוכה לזו קמ"א אמה ושליש (ועוד דבר מועט), כדי שיהיה ביניהן ע' אמה ושירים לזו וע' אמה ושירים לזו, חשבות שתיהן כעיר אחת.

יד' ואם יש שם ג' חצרות של ב' ב' בתים קבועים של אבן או של נסרים, הרי אלו עושין את כל האהלים קבע, ויש להם דין עיר, ומרבעים אותה ונותנים לה אלפים לכל רוח כשאר העיירות.

שוע"ר סי' תא

בעיר שכולה נחשבת לו כד' אמות, אע"פ שאינה מוקפת מחיצות כלל ... אין מתחילין למדוד לו אלפים אלא מבית החיצון, הואיל וכל בתי העיר מובלעים זה בתוך ע' ושירים של זה.

שו"ת מנחת יצחק ח"ז סי' כד

בסוף העיד "וויליאמסבורג" יש גשר גדול הנקרא (בל"א) "וויליאמסבורג ברידג", ואורך הגשר נמשך עד תחילת עיר אחרת הנקראת "מאנהעטען" ... בתחילת הגשר נמצא חדר קטן, וזה החדר נבנה על מנת לקבל מכס מהעוברים על הגשר, ולפי ידיעתי נבנה חדר זה בזמן אחד כשנבנה כל הגשר, וגם שם באמצע הגשר נמצא גם כן חדר קטן, שנבנה על מנת לשמור הגשר ואת העוברים עליו. וכפי ששמעתי מאנשים שזה כבר זמן רב שהי' שם שומר הן בלילה והן ביום, שבאותו זמן הי' הולכים על הגשר הרבה אנשים, אכל עכשיו כבר אין שם שום

איש שישב באותו הדר, וכמו כן החדר שלפני הגשר אינם משתמשים עוד ואינם מקבלים מכס ... חומר שמעיין מדברי השו"ע הרב הנ"ל, דסבירא ליה ... צריך דוקא שהבנין יהי' בתוך הע' אמה ושירים כנ"ל. ואם כן לפי זה כפי הנראה מדבריו, אם הבנין שעל הגשר הוא חוץ לע' אמה ושירים לא מהני לפי פסק שו"ע הרב הנ"ל ... שכבר יצא הוראה מכ"ק רבינו מרן הגה"ק מסאטמאר שליט"א להיתירא.